

אור שלום

מרכז גורין ללימוד פנימיים הגורם והאסירוב
לאורו של הגאון ר' אהרן אריה לייב מוהר"ר אהרן ספרין רבקה

יום הכיפורים

כשמעשה הגבירה תשובת ר' בונם, חרה אפה על "העזתו", ולא שלחה אליו שוב דבר. אבל ר' בונם בגודל אמונתו ישב כבר בהשקט ובשלחה על התורה והעבודה, ובטח בהשי"ת שבודאי כבר עזר לו. אחר כמה ימים שלחה הגבירה להודיע לו כי היא מרוצה שיהיה לה שותף, ואף נתנה לו סכום כסף חשוב לשלם את כל חובותיו. ובאותה שנה הרויחו בהעסק סכום גדול. נסע ר' בונם בחזרה להרבי מלובלין, ומיד בפתחו את הפתח, אמר לו "החזוה": אמנם אמת הדבר שכן היה נגזר עליך כאשר אמרתי, אבל על בכיות ודמעות לא דברנו.

מאירי שלום העלון השבועי של **מאירי שלום** יו"ל ע"י בית המדרש אור שלום קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100
דוא"ל - mailto:info@ohrshalom.net http://www.ohrshalom.net

יום תשרי תשס"ז		יום הכיפורים		שנה שנייה		העורך: ג. צחור	
חברון	י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש	עלון	חברון	י-ם
17:04	16:49	17:04	16:55	17:07	111	18:02	18:00
						18:01	18:02
						18:02	18:02

העלון מוקדש לעילוי נשמת כ"ק האדמו"ר מוהר"ר רבי שלום בן כ"ק מוהר"ר חיים יעקב צוקיל

העלון מוקדש לעילוי נשמות	
מוניח מיכאל בן יוסף ז"ל	גולדפרב לאה בת לייבוש ז"ל
אוהב ציון עזרא בן יצחק ז"ל	דיין זלמן בן חיים ז"ל
אליהו אבנר בן שמעון ז"ל	ורדה גרעון בת רפאל ז"ל
אסטמבילי יעקב בן דוד ז"ל	זהר רחל בת שמואל ז"ל
ארדיטי אליהו בן דוד ז"ל	חבאני שאלתיאל בן שלום ז"ל
	ניקו אברהם בן יעקב ז"ל

העלון מוקדש לעילוי נשמת האשה הכשרה ליאורה ליבנה רחל בת יעקב ז"ל

מאירי הפרשה - מקוה ישראל ה'

עשרת ימי תשובה הם זמן של תיקון, שיפור והשלמת המעשים. עשרת ימי תשובה הם הימים המסוגלים לכך, בהיותם ימים של קרבה אל אבינו שבשמים, שעליהם נדרש הספוק "דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב". ראש השנה ויום הכיפורים, נכללים אף הם בעשרת ימי תשובה, אך יש ביום הכיפורים יחוד, בכך שאינו רק יום של תשובה, אלא אף של סליחה וכפרה.

תשובה וכפרה הם כמעט הפכים זה לזה. התשובה היא מעשה האדם הוא הפועל בה, הוא המשנה את הנהגותיו, ושכך אל הקב"ה. הכפרה, לעומתה, היא מעשה א להים, חוק עליון היורד מלמעלה למטה: הפשעים נמחלים, המעשים נמחקים והעבר משתנה. הכפרה אינה תלויה כלל במעשה האדם. יש להסביר, אם כן, מה הטעם לעיסוקנו הרב ביום הכיפורים בעונות, בוודוים ובבקשת סליחה?

הכפרה היא ניקוי הנשמה. הנשמה חוזרת להיות, כפי שהייתה במקורה, "טהורה היא", ולכן הכפרה היא כטבילה במקווה טהרה. הקב"ה מוכן להיות המקווה של ישראל, כמשמעות שהעניקו חז"ל לפסוק "מקוה ישראל ה' ". למקווה צריך רק להיכנס; הכלים המוטבלים במקווה לא צריכים לכוון שום כוונה, וגם אדם טמא שטובל לא צריך ליחד ייחודים בכדי להיטהר. יש צורך רק בשני דברים: האחד שיכנס כולו, שלא ישאיר יד, קצה אף, תאוה, הרגל או תפיסה כלשהי בחוץ; והדבר השני שלא יהיה שום לכלוך או חציצה. כך גם ביום הכיפורים: האדם צריך להיות כולו בפנים במקווה ישראל ה' שלא ישאר אפילו משהו ממנו בעבירה שעשה. לכן, צריך אדם להתוודות ביום הכיפורים, כדי לאסוף ולנתק את עצמו מכל עבירותיו את ראשו או ליבו או איברים אחרים ולהכניס את האיברים כולם ל"מקווה ישראל ה' ". הדבר השני הוא, שצריך לדאוג שלא ישאר מהם משהו דבוק לבשרו, לא בודון ולא בשגגה, לא בכפת שוחד ולא בטיפשות פה.

ישנו עוד דין במקוואות "טובל ושרץ בידו, אין הטבילה מועלת לו". אם ירד וטבל והשרץ בידו הוא נשאר בטומאתו למרות שטבל במקווה. לכן, לפני הטבילה צריך לזרוק את כל השרצים ולהיפטר מהם, לנתק את עצמו לחלוטין מעבירות שעשה. אין מדובר רק על "קבלה להבא", על ניתוק לגבי העתיד; הרי אדם יכול לשוב מדרכו הרעה ולקבל על עצמו ללכת בדרך טובים, ועדיין לזכור לטובה את העבירות שלו, ליהנות מעבירותיו ולהיזכר "כמה טוב זה היה". לכן צריך להתוודות, לעבור על החטאים, העוונות והפשעים אחד לאחד, ולנתק את עצמו מהם. להתיישב ולהתבונן בדבר, עד שיוחלט אצלו שיותר אין לו כל קשר לזה, שהוא נפרד ממנו לעולם, ורק אז לטבול.

(ב"ספר חסידים" כתב: יש אדם שאינו זכאי שיקבל הקב"ה את תפלתו, אלא בעבור תוקף תחנונים ששופך, ודמעות עיניו, אף על פי שאין לו זכות ומעשים טובים, מקבל הקב"ה ועושה חפצו).

הגוייה השבועית -

"מקריאת יום הכיפורים"

- א. פסוק בקריאת יום כיפור לא נאמר במקומו? ["ישחט את שעיר החטאת". וכיפר את מקדש הקודש." ? ובא אהרן אל אוהל מועד." ? "ולקח את שני השעירים".]
- ב. מה נלמד מהפסוק "ויעש כאשר צוה ה'"? [שלא חיסר כלום ממה שנצטווה. ? שלא היה לובש את הבגדים לגדולתו. ? ב' התשובות נכונות.]

השבוע נען אלוה אבית הארץ "אור שלום" קרית ארבע ג.ד. 88 מיקוד 90100

השיעור השבועי מתקיים בכל יום חמישי בבית חב"ד מקלט בניני 400 בשעה 21:30 הציבור מוזמן

בית המדרש "אור שלום"

מאחל לכל בית ישראל גמר חתימה טובה

בגשמיות וברוחניות

אמן ואמן

יום הכיפורים

זהו גם ההסבר מדוע אין אנו מתוודים על עבירות חמורות, כמו חילול שבת, ודווקא על מחשבות ונטיות הלב שאין עליהן אפילו סעיף בשולחן ערוך. אנו מתוודים בפרוטרוט. ההנחה היא, שלאדם מירשאל כבר אין עוד קשר לעבירותיו (החמורות, לפחות) ביום הכיפורים. אולם, דווקא לגבי אותן נקודות של התקשרות פנימית שמוגדרת פחות, יתכן שנשאר משהו זיכרון טוב, או איזשהי נטיית לב שצריך להתייר. לזאת בא הווידי, שוב ושוב, כדי לפתור את השאלות הללו, כדי להתייר באמת את כל קשריו של האדם עם עבירותיו, עד הפנימיים ביותר, כדי שהיום הזה אכן יהיה בבחינת "מקוה ישראל ה'".

מאורת הדין – כפרה אמיתית

יום הכיפורים, כשמו כן הוא יום אשר בו מתכפרים עוונותיהם של ישראל, והוא מרוכז סביב לרעיון יסודי אחד. הכפרה.

אין לערב את רעיון הכפרה ברעיון התשובה, על אף שיש ביניהן קשר המשותף: גם בתשובה וגם בכפרה ישנו צד מסוים של הזכרת החטא ועזיבתו. ואולם, קיים הבדל עצום בין השניים, הן מצד תוכנם והן מצד היחס של האדם כלפיהם.

עיקרה של התשובה הוא המאמץ של האדם השב מדרכו הרעה, ומנסה לחזור ולמצוא קשר עם ה'. לכן, תשובה היא פארו של האדם, וימי תשובה הנם ימיו הגדולים והמקודשים של האדם. הכפרה, לעומתה, היא מעשה שמים. אין האדם משמש אלא כלי, שמסגל עצמו בתשובה ומעשים טובים כדי שתוכל לחול עליו הכפרה. אך גופה של כפרה היא תמיד ובכל מקרה חסד ה' הבא ממרום. ניתן לחוש בהבדל גם במצב רוחו של האדם בשתי ההתרחשויות השונות. בעל התשובה נתון בעצב, וזכרון החטא נמצא לפניו, כנענין "וחטאתי נגדי תמיד" ועל כן התשובה היא בבכי ובמרירות. הכפרה מכל צדדיה היא מאורע של שמחה, אשר אף שהיה קשור בשעתו בעבירה, עתה בשעת הכפרה אין בו אלא שמחה, שמחת היטהרות והזדקכות.

גם אם כפרת יום הכיפורים תלויה בתשובה הקודמת לה (כמסקנת ההלכה, שאין יום הכיפורים מכפר אלא לשבים), בכל זאת אין התשובה הזאת מהווה חלק מהותי מיום הכיפורים גופו. לכן יש מי שאומר, שעיקר הווידי השייך ליום הכיפורים הריהו לפני כניסת החג, ולא בתוכו. נמצא, שזמנה של התשובה הריהו בעיקר לפני יום הכיפורים, ויום הכיפורים עצמו הריהו זמן הסליחה וכפרת העוון בלבד.

מאורת צהר יו"ב קנ"א – כי ביום הזה

כי ביום הזה. ינקה הקב"ה את היום הזה מן פגמים שפגמו בו ישראל ואחר כך ינקה ויכפר על ישראל למטה עליכם, וסוד יום

הזה יסוד צדיק כולל כל צינורות, ועיקר התיקון והניקיון בצדיק כטעם המבואר [בפע"ח שער יו"ב פ"א] בכפרה של תרגול

בעינה"כ (ז"ח ד, קנא):

מאורת הסיפור הגמיוני – כ"ק מן ארמון רבי יהודה א"ב אשל צוק"א ז"ע

העניויות והרחקות בביתו של מרן היו עצומים, לא היתה פרוטה לפרוטה, ותלמידיו היו מביאים מצרכי מזון, בכדי שיוכלו בני ביתו להחיות נפשם בדבר מה. אולם הוא לא שת ליבו לכל אלה, ונפש היתה קשורה בקשר אמיץ ובל ימוט להשי"ת, כפי שמתבטא באחד ממכתביו: "שלא לכבודי ולצרכי, חיברתי את הספר, זולת למענו ית' ויתעלה בלבד" (תרפ"ז). וכן כותב: "כי כבר שעבדתי את עצמי להשי"ת לעבוד לפניו בכל אשר אמצא, אין עבודה כבדה בעולם שיבצר ממני למען כבוד שמו ית', ואדרכא אני אוהב תמיד, ומהדר אני אחר יגיעות גדולות לנחת רוח לו ית'" (תרפ"ח).

ופעם אמר רבינו הקדוש כך: "הגשמיות והרוחניות הם הפוכים בתכלית: לכל העולם חסר גשמיות. ומי שאין לו גשמיות מרגיש עצמו במצוקה. אולם כאשר האדם משיג את המילוי הגשמי אזי אין לו סיפוק בו, ומרגיש ריקנות. ורוחניות היא להפך: לאף אחד בעולם לא חסר רוחניות, האדם יכול לחיות גם בלעדיה, וצריך עבודה גדולה בכדי להרגיש שחסר ענין זה. אולם מי שזוכה להשיג קמוצין של מגע עם השי"ת הוא המאושר באדם.

בית המדרש "אור שלום"

בשנת תש"ג החל בחיבורו הענק: פירוש "הסולם" על ספר הזהר הקדוש. הוא אמר אז מספר פעמים: "ע"י פירוש זה יוכלו ללמוד את הזהר כחומש עם רש"י". עוד מסופר שפעם התהלך בבתי וורשא בירושלים ופגש אחד ממכריו, ואמר לו, שעתידי הוא לחבר חיבור על הזהר הקדוש, שבעוד מאה וחמישים שנה ילמדוהו הילדים בתלמוד תורה.

הוא השקיע את כל כולו בכתיבת חיבור זה, ועל אף דלקת פרקים קשה שהסבה לו יסורים גדולים, היה יושב וכותב מעל שמונה עשרה שעות מדי יממה (!). (דלקת הפרקים עצמה נגרמה מחמת ריבוי הכתיבה במאמץ על אנושי ממש). לעיתים התנפחו ידיו מחמת הכתיבה, אולם הוא לא שעה לכל הדברים הללו, ולא נתן את לבו לכך, ובדביקות נפלאה המשיך לכתוב. בני הבית הוצרכו לשים תחת ידיו הקדושות כריות בכדי שיקלו על כאביו, אבל דבר לא עצרו ממשיתמו הנשגבת, כי ידע שזהו חפץ השי"ת, ומה לו להביט על דבר מלבד זאת?

והנה בנוסף לכתיבתו, קיים גם את שעוריו בפני חבר תלמידיו שהגיעו מכל הארץ במסירות נפש, ולא פסק פומיה מגרסיה כל היום וכל הלילה.

יהודי בשם ר' חיים נאה, שהיה גר בשכונתו של רבינו הקדוש, מעיד: "ספר הזהר הקדוש היה פתוח לפני האדמו"ר בעל "הסולם", וכן מתבררת של בעל "הסולם" היתה פתוחה על השולחן. הוא היה מעיין עמוקות בספר הזהר הקדוש, כותב כמה עמודים במחברת, ואח"כ יוצא לחצר שהיתה חשוכה לגמרי באישון לילה, ומהלך שם הלךך ושוב, הלךך ושוב, לעיתים במשך ארבע שעות. אח"כ היה חוזר וממשיך לכתוב, ושוב יוצא לחצר, עומד ומביט לכוון הר הצופים, וכך נהג לילה אחר לילה ללא הפוגה". עכ"ל.

סיפר תלמידו הרה"ק רבי משה ברוך למברגר זצ"ל: "מספר שנים לאחר פטירת רבינו, עבר תלמידו הרה"ק רבי משה יאיר ויינשטוק (מתלמידיו הראשונים) ניתוח בגרונו בארצות הברית. לאחר הניתוח כתב לי: 'כאשר לקחו אותי לניתוח ראיתי את רבינו הקדוש בעל "הסולם", ואמר לי: 'דע לך, אני כבר רחוק ממכם מליוני שנים, אבל כשזוקקים לי אני תמיד נמצא". עכ"ל. נסתלק לגנזי מרומים בעצם יום הכיפורים שנת תשט"ו - לוקט מספר תולדות "הסולם"

מאורת ארמון אונטר –

נוהגים היו אצל ה"חווה מלובלין, שבמוצאי יום הכיפורים נכנסו אליו כמה אנשים לשאול איך היתה ה"חתימה" שלהם, ולכמה מהם היה משיב. פעם נכנס אליו הצדיק רבי בונם - שברבות הימים היה הרבי מפשטיחא - לשאול על "חתימתו", והשיבו "החווה": בשנה זו תפסיד את כל מעותיך.

וכן היה. באותה שנה היו כל בני ביתו, אשתו וצאצאיו, חולים גדולים, והוציא את כל רכושו, שעלה לאלף וחמש מאות רובל - סכום גדול בימים ההם - על רופאים ורפואות, ולא נשאר לו מאומה במה להתפרנס. ונסע לווארשא, אולי יזמין לו ד' איהו פרנסה, והתאספן, כדרכו בימי עשרו, במלון נהדר. שהה שם כמה שבועות, אכל ושתה במלון, ובכיסו אין פרוטה. נצטער מאוד ר' בונם שלא יהיה חס ושלום חילול השם שתלמיד חכם כמותו שלא ישלם, ובכה מאוד במר נפשו. בתוך כך נכנס אליו משרת המלון לשאלו מה יסעוד היום, בשר אוו או מין אחר, ומשאלה זו בכה עוד יותר. כשפסק לבכות, בא אליו שליח מהגבירה המפורסמת תמר'ל בהצעה שיהיה קופאי בעסק הפרופינציה שלה, והיא תשלם לו משכורת שש רובלים לשבוע.

אמר ר' בונם: משמע מזה שכבר עזר לי השי"ת, ופתח לי בחזרה שערי הצלחה, ומכיון שכן הרי אני שוב ר' בונם ככתחילה, ובכן אינני רוצה להיות פקיד שבועי, אלא רוצה אני להיות שותף בעסק.